

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4946/2539

นาย อนุป เกวี่ลรามณีโจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้อง นาย สุนทร อัตตาทิบาลผู้คัดค้าน นาง แต้ แต้ แต้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115, พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9, พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 10, ป.พ.พ. มาตรา 193/2530

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทของจำเลยให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายหนึ่งภายในระยะเวลา 3 เดือนก่อนจำเลยถูกฟ้องขอให้ล้มละลายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆของจำเลยเพียงแต่จำเลยฝ่ายเดียวรู้ว่าเป็นการโอนที่ทำให้ผู้คัดค้านได้เปรียบเจ้าหนี้อื่นก็เป็นการเพียงพที่จะให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอให้เพิกถอนการโอนนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115 โดยไม่ต้องคำนึงถึงความสุจริตและการเสียค่าตอบแทนของผู้รับโอนคดีนี้สืบเนื่องจาก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2535 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2536 และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 ขณะนี้ยังไม่พ้นภาวะล้มละลายผู้ร้องยื่นคำร้องว่า จำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 176887 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ต่อมาวันที่ 13 สิงหาคม 2535 จำเลยได้โอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้คัดค้านเพื่อหักกลบลบหนี้ตามเช็ค ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านได้เปรียบเจ้าหนี้อื่นและเป็นการโอนภายในระยะเวลา 3 เดือน ก่อนมีการขอให้จำเลยล้มละลาย ขอให้มีความสั่งเพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 176887 ตำบลคลองตัน (ที่ 8 พระโขนงฝั่งเหนือ) อำเภอพระโขนง กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้าง และให้กลับสู่ฐานะเดิม ให้ผู้คัดค้านไปดำเนินการเปลี่ยนแปลงสารบัญชีจดทะเบียนและส่งมอบโฉนดที่ดินพิพาทแก่ผู้ร้อง หากผู้คัดค้านไม่ดำเนินการให้ถือว่าคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่าผู้คัดค้านซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการขอให้จำเลยล้มละลาย จำเลยโอนให้แก่ผู้คัดค้านโดยมิได้มีความมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น แต่เป็นเพราะจำเลยไม่ต้องการให้ผู้คัดค้านดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค และเมื่อหักหนี้ตามเช็คแล้วผู้คัดค้านชำระเงินให้จำเลยอีก 2,410,000 บาท เพื่อไถ่ถอนจำนอง ผู้ร้องไม่อาจขอให้เพิกถอนการโอนได้ ขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 176887 ตำบลคลองตัน (ที่ 8 พระโขนงฝั่งเหนือ) อำเภอพระโขนง กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 17 ตารางวา พร้อมสิ่งปลูกสร้างระหว่างจำเลยกับผู้คัดค้านและให้กลับคืนสู่ฐานะเดิมให้ผู้คัดค้านดำเนินการเปลี่ยนแปลงสารบัญชีจดทะเบียนและส่งมอบโฉนดที่ดินพิพาทแก่ผู้ร้อง หากผู้คัดค้านไม่ดำเนินการให้ถือว่าคำสั่งศาลเป็นการแสดงเจตนาผู้คัดค้าน อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนผู้คัดค้าน ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ผู้ร้องมีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดิน

พร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทได้หรือไม่ พระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 115 บัญญัติว่า "การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้" เห็นว่า การที่จำเลย (ลูกหนี้) ได้โอนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้าน (เจ้าหนี้) นั้น เพียงแต่จำเลยฝ่ายเดียวรู้ว่าเป็นการโอนที่ทำให้ผู้คัดค้านได้เปรียบเจ้าหนี้อื่นก็เป็นการเพียงพอที่จะให้ผู้ร้องขอให้เพิกถอนการโอนได้ตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้วโดยไม่ต้องคำนึงถึงความสุจริตและเสียค่าตอบแทนของผู้รับโอนแต่อย่างใด ปัญหาที่ว่าจำเลยได้โอนทรัพย์สินที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้แก่ผู้คัดค้านโดยรู้หรือไม่ว่าทำให้ผู้คัดค้านได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้คัดค้านฎีกาว่าการที่จำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้แก่ผู้คัดค้าน เพราะเกรงจะถูกผู้คัดค้านดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คเห็นว่าผู้คัดค้านเพียงแต่อ้างว่าได้บอกกล่าวจำเลยว่าจะดำเนินการฟ้องร้องเท่านั้น โดยยังมีได้มีการฟ้องร้องหรือแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยแต่อย่างใด แต่จำเลยได้มาเบิกความเป็นพยานผู้คัดค้านตอบโจทก์ถามค้านรับว่าจำเลยเป็นหนี้เจ้าหนี้คนอื่นอีกหลายราย และโจทก์เคยฟ้องจำเลยในข้อหาฐานโกงเจ้าหนี้ต่อศาลแขวงพระโขนงและได้มีการเจรจาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทเพื่อหักหนี้กับโจทก์ในขณะที่โจทก์ดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยด้วยแต่ตกลงเกี่ยวกับราคากันไม่ได้ จำเลยจึงได้นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทมาโอนให้แก่ผู้คัดค้าน แสดงว่าการที่จำเลยจะโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้แก่ผู้ใดนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับความเกรงกลัวที่จะต้องถูกดำเนินคดีอาญาแต่อย่างใดแต่ขึ้นอยู่กับราคาเท่านั้น เพราะหากจำเลยจำต้องโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปเพื่อไม่ต้องถูกดำเนินคดีอาญาก็น่าจะโอนให้แก่โจทก์ซึ่งได้ฟ้องและดำเนินคดีแก่จำเลยแล้วเพื่อที่จะให้คดีนั้นระงับไป ยิ่งกว่าที่จะกลัวเพียงคำบอกกล่าวของผู้คัดค้านว่าจะฟ้องเท่านั้น การกระทำของจำเลยดังกล่าวจึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทให้แก่ผู้คัดค้านเพราะเหตุกลัวถูกผู้คัดค้านฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา เมื่อจำเลยมีเจ้าหนี้คนอื่นอยู่หลายราย การที่จำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทของจำเลยให้แก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งทำให้กองทรัพย์สินของลูกหนี้ผู้ล้มละลายต้องลดน้อยถอยลงเป็นเหตุให้เจ้าหนี้รายอื่นไม่ได้รับชำระหนี้หรือได้รับชำระหนี้้น้อยกว่าที่ควรจะได้รับเช่นนี้ย่อมเป็นการโอนโดยมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าหนี้คนหนึ่งได้เปรียบเจ้าหนี้คนอื่นแล้ว และจำเลยได้กระทำภายในระยะเวลา 3 เดือน ก่อนมีการขอให้จำเลยล้มละลายผู้ร้องมีอำนาจร้อง ขอให้เพิกถอนการโอนได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 115 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ผู้คัดค้านอ้างมาแม้ข้อเท็จจริงจะใกล้เคียงกับคดีนี้ แต่ก็ไม่ตรงกันไม่อาจจะนำมาเป็นแนววินิจฉัยให้เป็นประโยชน์แก่คดีของผู้คัดค้านตามที่ฎีกามาได้ ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

อร่าม หุตางกูร · สมาน เวทวิจิ · ไพศาล รวงฆางกูร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4946/2539>